

572/2
1959

დედა

„დედა“ ტურთა ჭაბუკი,
ოცისე, იური შანგი,
და შერე ქაიფელი, სრულიათ
სამ-მელა ეკანტოთ.“

№ 7

საბავშვოთა ასა სტეფანია კობიბაძისა და
ა. ი. ცხინთა საბავშვოთა შინა-შინათა
ორგანიზაციის რსუბუნიანი საბავშვო ჟურნალი

ივრისი
1959

ორთქიანი, ელექტრიკი

რუსთავსა თუ ტბაში
შიტანა რვინა, თუჯი,
სიღისთვის წაუღია
ჩამოსხმული ღიღი პურჯი.

მაგრამ ვეკლას თავის ღრო ბქეს,
შეცვლას ითხოვს თურმე რვინაც
შეკეთება უნდა ბორბლებს
და წასწიკებს ზაწინას.

ბი ერთ დღეს სანაქეთო
ჩრდი დიდი ორთქლმავალი
მართს ცემბირის ეზაზე დაგა
ქალაქისკენ მომავალი.

ისეპს უსმო შემსქენემ,
კადაწვიტეს:—ნუღარ ვწვალბობთ,
იქ, თბილისის ქარსაზაბი
წავიყვანათ სმეგრნალოდ.—

და თბილისში ვადგმოფი
შეისწავლეს დაწერილბობთ.
ჩამთასეს, გაუშნაღეს
სულ ახალი ნაწილები.

ბ. ბრეჯინაძე

ბქრის, როგორც ქარბმხალი,
ვაცოწვით შიბქეს ტვირთი,
რაც მის ეზუბი გაუვლია,
თვალბობთ, თვალბობთ,—ვურ დბითვლით.

7737

ბეკლბურბად ბუკუნბა,
შიღის, შიბ-ბარს კადაბჭვირის,
ოღინდ ბქინდეს ქვბბში წვალბი
და ღეწუღბი ქვბბსმბორი.

ბმ ღროს უკვბ ნაუწროლბ
ელბმვალბა სწრბლუგ სწრბაუბმ,
თბნ შიბქონბდა ვვცოწვბობით
მბქსნებბ, რვინა, ბბმბ.

ორთქლმავალბს უფრო ბქი
კბმბობა ვაცოწვბობი,
ორთქლმავალბს უფრო სწრბლბდ
გადბრბინბ მიბ-ღოწვბობი!

გბიბცა ორთქლმავალბმ,
შორბდბნ რომ შობქურბ თვალბი,
თქვბ:—რბ მბდღბრი რბმ ვოთვლი
თბილისური ელბმავალბი.

წეწკ მბრვკვდ შიღი-შოღის,
ზღბ უნბა ქვბბში წვალბი,
ზბს ვვოწვინის ზბრეწვობბ,
მბს ვვოწვინის შობმავალბი!

მთაში

ლ. შილაშვილი

ზურამ უკან მოიხედა და მეტად გაუკვირდა, ეზოს კიშკართან დედა რომ დალონებული შესცქეროდა.

რაო, ვითომ რა აღარდებს დედას? კიდევ პატარა ხომ არ ჰგონია?

ბიჭი მესამე კლასში გადავიდა და ახლა თუნდაც ქალაქში წავა. შაი გიდი, ზურა ბიჭო! ჰგონიათ, რომ მთაში ან დაიკარგება და ან მეფელი მიეტანება. ის კი არ იციან, მწყემსები მატყლის ბლუჯასაც არ ატანენ ქარს და აღამიანს დაანებებენ მგელს? მერე თავისი მურიკოც ხომ თან მიჰყავს!

და ცხენზე მამის უკან შემომჯდარმა ბიჭმა ამაყად მოუთათუნა ფუმფულა ბალანზე ხელი თავის საყვარელ ლეკვს; მურიკოს უნაგირზე გადაკიდებულ ხურჯინის თვლიდან ამოეყო თავი და გოცებული იცქირებოდა.

ზურამ ერთხელ კიდევ მიიხედა უკან, ერთხელ კიდევ დაუქნია ხელი გამოსამშვიდობებლად დედას და ფიქრებით უკვე მთაში გადასახლდა. იქ თავისი გამოზრდილი ბატკანი ეგულეებოდა— ყველაზე კარგი და ლამაზი ბატკანი მთელ ქვეყანაზე. ჰეი, რამდენი ხანია, რაც მთაში გააყოლა ფერმის სხვა ბატკნებს მამამ და ვინ იცის, ახლა როგორ არის? იქნებ ბალახი აკლია, იქნებ წყალს დროზე არ ასმევენ, იქნებ ნადირი მიეტანა და ზურიკო იქ არ იყო მაშინ?... ვინ იცის, ათასი რამ შეიძლება იფიქროს კაცმა...

შუალღისას მთის ძირს მიადგნენ. კოლმეურნეობის ფერმის ორი ცხენი ფქვილითა და მარილით იყო დატვირთული. ზურას მამამ ისინი სხვა ფერმის ცხენებსა და ჯორებს შეუერთა და დაიწყო მთაზე ასვლა.

რაც უფრო მაღლა მიიწევდნენ ცხენები, ბილიკის პირზე ტყე უფრო მაღლდებოდა და ხშირდებოდა. ბოლოს კი ისევ დაიწყო ტყემ გათხელება. სალამო ხანს ერთ ტაფობზე ავიდნენ და დაბინავდნენ. იქ ერთი ხეც ვერ შენიშნა ბიქმა, — თურმე იმ სიმაღლეზე ხეები აღარ ხარობს.

მწყემსებმა დაბორკილი ცხენები ბალახის საძოვრად გაუშვეს და თვითონ ვახშობას შეუდგნენ.

— აქ არც ქოხი ჩანს და არც ბატკნები, სად არის ფარა? — შესჩივლა ბიქმა.

— ჯერ შორს არის, შვილო, კიდევ ბევრი მთა უნდა გადავიაროთ, რომ იქამდე მივიდეთ.

ზურამ პირველად ლეკვი დააბურა და მსხვილი ბაწრით უნაგირს გამობაბა. თვითონ კი ნახადში გაეხვია, უნაგირის ბალიშზე მიღო თავი და დაიძინა.

ღილის ბინდბუნდში ზურას მამა დასდგომოდა თავზე და აღვიძებდა.

ზურა წამოხტა, თვალები მოიფშვინტა; მწყემსებს ბარგი უკვე აეკიდნათ ცხენებსა და ჯორებზე და ახლა თავიანთ სამგზავრო ცხენებს კაზმავდნენ.

ქარავანი გზას გაუდგა.

ღილის სივრცეში ცოტათი შეამკიცნა ბიქი, მაგრამ მალე მზეც ამოვიდა და გაათბო იქაურობა. ბილიკი ძალიან ღრმა ხეობას მიუყვებოდა. ზურამ ძირს ჩაიხედდა და თვალი ძლიერ ჩაუწვდინა; მაღლა აიხედა და თავზე წამომდგარი რუხი, დაკბილული კლდე დაინახა. კლდე ტიტვერი იყო, მხოლოდ აქა-იქ ამოეყო თავი ქვის ნახეთქებში მთის ბალახს ქუჩს. შიგვდა-

შიგ მთის უზარმაზარი ია-ქარცი ჰყვანოდა.

გზა უსწორმასწოროდ უზვევდა. მიმავალი ქარავანი ხან საღდაც დაიკარგებოდა და ხან ისევ გამოჩნდებოდა წეროვებით გამოწყობილი. ისმოდა ცხენების ფრუტუნის, ჯორების ზან-ზალაკების წკრიალი. ზურაზე მოზრდილი ბიჭი კი წინ მიდიოდა და მხიარულად მიიმღეროდა.

უეცრად უცნაური შრიალი მოისმა. რამდენადღაც წინ მიიწვედნენ, შრიალი უფრო მატულობდა და ბოლოს მხუილად იქცა.

— ეს რა არის, მამი?— იკითხა შემოთვებულმა ბიჭმა.

— მივალთ და ნახავ. შენ რა, ხომ არ გეშინია?

ზურა და შიში?— გული გაიმაგრა ბიჭმა.

მოსახვევი გათავდა და გამოჩნდა უზარმაზარი ჩანჩქერი. ჩანჩქერი კლდის თავიდან უფსკრულში ეშვებოდა. მზე უკვე მალთა ასულიყო და ხეობაშიც ჩაეწვდინა თავისი სხივები.

ბიჭმა ძირს ჩაიხედა და სიხარულით გადაიკისკისა:

— ცისარტყელა, მამი, ცისარტყელა! მართლაც, ჩანჩქერი რძისფრად ქაფდებოდა და ათასფერ წინწყლვებად იმსხვრეოდა. თავზე მრგვალი ცისარტყელა დასდგომოდა.

ქარავანმა ჩანჩქერის ქვეშ გაიარა და მერე მისი ხმაურიც თანდათან მიწყდა. დაიწყო ლამაზი კლდეები, ზედ ჯუჯა ჩირგვები ხარობდა.

— ეს რა ხეებია, მამი, როგორი პატარებია!— გაუკვირდა ბიჭს.

— მაგ ხეებს ღეკას ეძახიან, შვილო, მეტად არ იზრდება,— აუხსნა მამამ.

მალღა ლოდზე კი მოწითალო თხა შემღვარეოდა და მექარავნებს გაოცებულნი გადმოსცქეროდა.

ზურას მამამ მხრიდან თოფის ჩამოღება დააპირა.

6. შავიშვილი

ღამიბრუნა

ქული ზღვაში გადამიგდო, რა ყოფიდა ცეცქი ჯუნა? მაგრამ დახეთ, ტადლამ ქული ისევ უკან დამიბრუნა!

გაკაქება

ტიტიკიანა ბიჭუნები გამორბიან ზღვიდან ჩქარა, ცხედ სიდაში წამოგორდნენ, კოტრიდა-კოტრიდა!

მზეს ზურგები მიუშვირეს, აღარ ჰგვანან თოფის გუნდას, ზანგის ბიჭებს დაემსგავსნენ... გაკაქებაც ასე უნდა!

— არ მოჰკლა, მამი, ცოდოა, ცოცხლად დავიჭიროთ. ვინმეს დაეკარგებოდა! თხამ დაინახა თუ არა, თოფს იხსნიანო, მაშინვე ისკუპა და თვალს მიეფარა. მამამ თოფი ისევ მხარზე გადაიგდო და თქვა:

— ეგ გარეული თხა იყო, შვილო. არჩეს ეძახიან, გემრიელი ხორცი აქვს. ძალიან ეშმაკია, ერთხელ უთოფოს შემომხვდა და არც კი მომერიდა. ახლა კი, ხედავ, თოფი შეამჩნია და თავს უშველა.

გზაზე ქარავანს თანდათან აკლდებოდნენ მწყემსები, ფერმებისაკენ უზვევდნენ.

დანარჩენებმა გადაიარეს მალალი მთა, მერე გაივაცეს. სალამო ხანს უკვე მიაღწიეს თავიანთი ფერმის ქოხამდე.

საქანელია

3. ნაღარიპილი

(ნაწევით)

აღმა-დაღმა,
ზევით-ქვევით,
კაბის რხევით,
ხედის ქნევით
აღის-ჩაღის საქანელა
აღმა-დაღმა.

ზევით-ქვევით:
სწრაფად უნდა გააქანოს,
დასწორდა ღია ფიცარს,
და მურიაც არ ჩერდება,
გაიქცა და გამოიქცა...
ახლა ბურა დაიხარა,
ერთი მარდად ჩაიბუქნა,
თითქოს ჩუმად რალაც უთხრა
და შეერად საქანელა,—

თითქოს ქარმა დაუბერა,
თითქოს ბურას ყური უგდო,
თითქოს ბურას დაუჯერა.—

ფოთლებს შორის გასრიად
ისე სწრაფად, ისე მარდად,
აღარ ჩანდა! იფიქრებდით,
ფოთლებს შორის დაიკარგა.

აღის-ჩაღის საქანელა

ზევით-ქვევით,

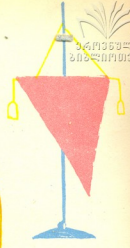
აღმა-დაღმა!

ჰა, მდინარე,

ჰა, წისქვილი,

აჰა, კალაც სოფლის გაღმა!

დაბლა, როგორც ხედისგულზე,
გადაშლიდა მინდორ-ველი,
თითქოს წედში მოკუნტულან
ხენი დიდრონ-დიდრონები.
დაბლა მოჩანს ჰა და ეზო,
ერთგან ლოზე გარღვეული,
სახურავზე კრამიტი ჩანს,
ბურას ბურთით ჩამსხვრეული.
— შეხეთ, შეხეთ, ეს რა არის,
რა ირხვევა კვადში თეთრად?—
დაიძახა უცბად ღიამ
და რალაცას მიაჩერდა.
ნეტავ საით იხევება?
რას უქქერის?—ფიქრობს ბურა
და თვითონაც ბალისაყენ
მოიხედა უნებურად.
შემობრუნდა და რას ხედავს:
წვერის რხევით, კუდის ქნევით
დანავარდობს მებობლის თხა
ნამგადივით მოზირდ რქებით.

მოთხოვნა

ალამი

— ჩემს დაზვავზე ფრიალებს ქარხანაში,—მიუგო მამამ,—მუშა ალამია, მოლაპარაკე.

ბიჭებმა ერთმანეთს გადახედეს.
—მერე და რას ლაპარაკობს?—იკითხა საშამ.

— რას? „კარგად იმუშავე, თორემ სხვა დაზვავზე გადავინაცვლებ, უჩემოდ კი მოგწყინდებაო“. არ გინახავთ ვანა მოლაპარაკე ალამები?

— არა,—ერთხმად აღიარეს საშამ და ვასიამ.

—არ დაკვირვებხართ და იმიტომ,—თქვა მამამ.—სადაც კი გახურებული მუშაობაა, იქ უთუოდ ნახავთ ასეთ ალამს. ვასია და საშამ დედას პურის საყიდლად გაჰყენენ; აი, ქუჩაში ახალ სახლს აშენებენ. კალატოზებს კედელი ამოჰყავთ, ამწევი ონკანი აგურებს აწოდებს. ქვემოთ მუშები სილას სცრიან, დუღაბს ამზადებენ. მაღლა კედელზე კი წითელი ალამი ფრიალებს.

— არა ვკითხოთ?—თქვა საშამ.

— კი, ოღონდ შენ შეეკითხე,—დაერთანხმა ვასია.

საშამ მივიდა იმ მუშასთან, რომელიც სილას სცრიდა.

— თქვენი ალამი ლაპარაკობს?

— ლაპარაკობს,—მიუგო მუშამ.

— რას?

— ჩვენს მშენებლობაზე კარგად მუშაობენო,—და მუშამ ისევ განაგრძო სილას გაცრა.

ბიჭები კვლავ გაუდგნენ გზას.

საფუნთუშეში რომ შევიდნენ, დახლებზე წითელი ალამი დაინახეს.

მ. კარპენკო

ნახატი მ. სოსულიანი

საბავშვო ბაღში ბავშვებმა პატარა ალამები გააკეთეს. ვასიამ და საშამ თავიანთი ალამი შინ წაიღეს.

— რა კარგი ალამია!—მოეწონა დედას.

— ძალიან ჰგავს ჩემსას, ოღონდ ცოტა პატარაა,—დაუმატა მამამ.

— შენ სადა გაქვს ალამი?—ჰკითხა ვასიამ.

ვასია თითის წვერებზე შედგა და იკითხა:

— ეგ მოლაპარაკე ალამია? ეგ ამბობს, კარგად მუშაობენო, ხომ?

— შენ საიდან იცი?— გაუკვირდა გამყიდველ ქალს.

— სხვაგან არ წავა?— უფრო ხმამალლა ჰკითხა ვასიამ.

— ვცდილობ, არ წავიდეს,— გაეცინა ქალს, ორი დაბრაწული ფუნთუში ქალაქში შეუხვია და დასძინა:— გაამოთ! ბიჭები შინ რომ დაბრუნდნენ, მამას უამბეს:

— ჩვენც ვნახეთ მოლაპარაკე ალმები, ერთი საფუნთუშეში და ერთიც მშენებლობაზე!

თარგმანი რ. ქაბულაძისა

ბ. პარიაშვილი

ნახატები მ. როინიძისა

ჭილაობა

ჰე, დგანან მოჭიდავენი გაოფლილ-გაბღლილები, შარგლები ხელით უჭირანეთ, ჩამოსწყვეტიათ ღილები!

ნაბაღა

ნიკორას ხბო მართლაც და კარგი სანახავია. მას „ნაბაღა“ შევარქვი, რადგან სულ მთლად შავია.

დახტის, მთელ ღელს კუნტრუმებს, აი, შე რა მაზარებს. ხშირად შეკითხებიან: უურსა ვზირი თუ სახარეს?!

თუმცა გუშინ დამცინეს, რაცა მინდვრად გაფული: — გოგო ერთი მუქაა, ხბო გამოვა მტკაველი!

ბოჩოლა კი იზრდება, უურზას თავზე ახტებსა. შე მწველიაგი გახვლები, ის რომ ღილი გახლებსა.

თვითონ ბატყლა

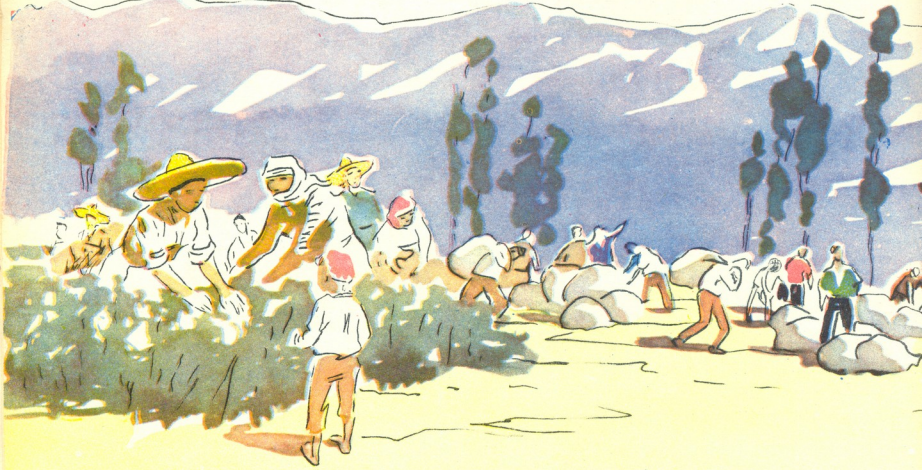
კვივე გაუტყდა ღიას დოჭი, მაგრამ თვითონ არა ტყვედა: — არა, შე არ გამოიტყვენას, ზედ-მამა ნუ მომიკვდება!

არ გრცხვენიათ? რად მაფიცებთ, თქვენ კი არა ნახეთ ვითომ? ხელიდან რომ დამივარდა, დაბლა, ქვაზე გატყდა თვითონ!

ყუთები

3. თოლისი

შემოდგომა იდგა. შუადღის მზე შეუბრალებლად იკბინებოდა. სოფლის ორლობებში კაციშვილის ქაქანება არ იყო. მთელი სოფელი ბამბის საკრეფად გასულიყო. მხოლოდ შარაგზაზე ბებერი თუთის განიერ ტოტებზე სამ ბიჭს მოეკალათა და ვატაცებით საუბრობდნენ.

პატარა ალი წუხელ მამას ქალაქში ჰყავდა და მეგობრებს ახალი კინოს აშმაგვს უყვებოდა.

ამ დროს ცხენის თქარათქური მოისმა.

— ვინ უნდა იყოს?—წაიჩურჩულა აშმადმა და ფრთხილად გასწია ტოტები,—ძია თოდრაა, პარტიბუროს მდივანი...

— ეტყობა, ქალაქში მიდის,—დაუშატა ჰასანმა.

ძია თოდრა უცბად ცხენიდან ჩამოხტა და გზაზე დაგდებული ბამბის ქულა აიღო.

— ურმიდან ჩამოვარდნილა,—ჩაილაპარაკა თავისთვის,—ყუთები დაგვკირდება. გზის პირად ხეებზე ჩამოვკიდებთ და ბამბას აღარ დავკარგავთ. მაგრამ ვის გვაკეთები-

ნოთ ყუთები?.. სხვა გზა არ არის, ამ გახურებული მუშაობის დროს ორი-სამი კაცი უნდა გამოვიწვიოთ მინდვრებიდან. ცოდოა, ჩვენი ნაშრომი ასე განიავდეს.

მერე გახსნა ჩანთა, ჩადო შიგ ბამბა და ისევ გაუდგა გზას. ბიჭები ხიდან ჩამოცოდნენ.

— გაიგეთ, რა თქვა?—იკითხა აშმადმა და ხეს მიეყრდნო.

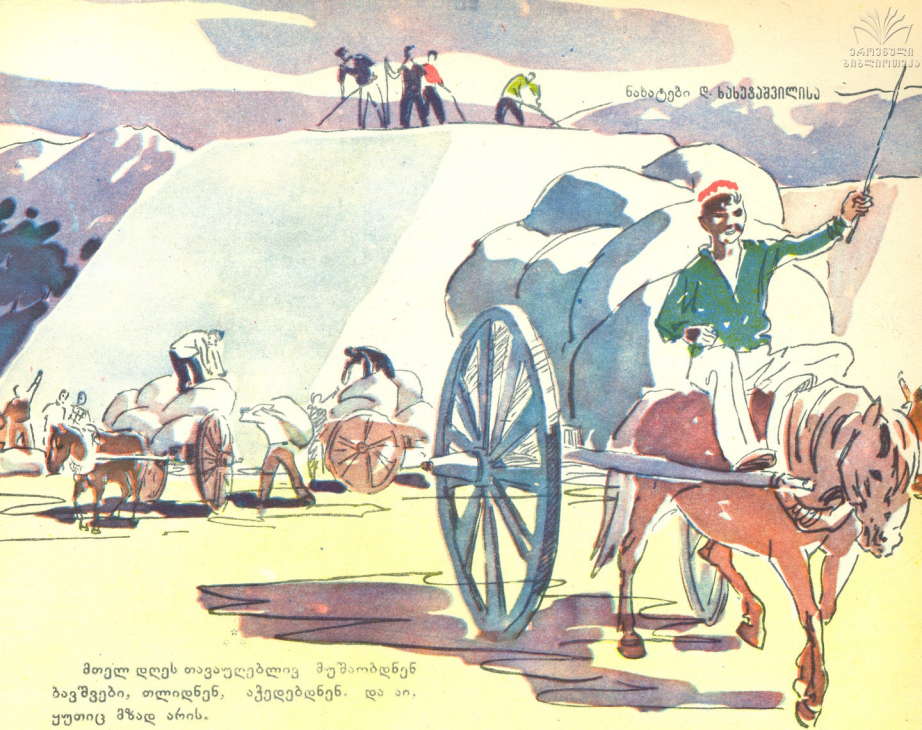
— გავიგეთ.

— ვითომ ჩვენ ვერ გავაკეთებთ ყუთებს?—შეხედა აშმადმა მეგობრებს.

— რატომაც არა!—მხიარულად შესძახა ალიმ,—თუმცა ყუთებს ხომ ფიცარი სჭირდება, ლურსმანიც...

—ჩვენს ეზოში რამდენიმე ფიცარი გღია, ცოტასაც კიდევ ვიშოვიან,—არ დააცალა სიტყვის დამთავრება ჰასანმა.

— გადაწყდა! აბა, ჰასანის ეზოსაკენ!—შეჰყვირეს ბიჭებმა და ჰასანის სახლისაკენ მოჰკურცხლეს.

მთელ დღეს თავაუღებლივ შუშაობდნენ ბავშვები, თლიდნენ, აჭედებდნენ. და აი, ყუთიც შზად არის.

— აბა, ერთი შეხედეთ, ხომ კარგი ყუთია?—შესძახა აჰმადმა,—ოღონდ რაიმე ნიშანი უნდა გავუკეთოთ!

— სწორი ხარ,—დაეთანხმა ალი,—რა დავახატო?

— ჩვენი სახელების პირველი ასოები დავაწეროთ. ცული იქნება?

— არ ივარგებს. მაშინ ყველა მიხვდება, რომ ჩვენი ნახელაეია. მე მგონი, ვარსკვლავი დავახატოთ, რას იტყვით, ჰა?

— ვარსკვლავი? კარგია. ახლავე ფუნჯსა და წითელ საღებავს მოვიტან,—თქვა აჰმადმა და ხტუნვა-ხტუნვით გასწია სახლისაკენ.

მალე ყუთზე წითელი ვარსკვლავი ბზინავდა.

ბიჭები მეორე ყუთის შეგვრას შეუდგნენ, მაგრამ ფიტრები შემოაკლდათ.

— დღეისათვის გვეყოფა,—თქვა ალიმ.—ვიშოვით ფიტარს და დავამთავრებთ.

— ხად დავკიდოთ ყუთი?—იკითხა ჰასანმა.

— აი, იმ თუთაზე, ჩვენ რომ ვისხედით, ოღონდ არავინ დაგვინახოს.

ბიჭებმა თუთის ხისაკენ გასწიეს. როდესაც შარავზას მიადწიეს, აჰმადმა დაზვერა მიდამო და დიძახა:

— არავინ ჩანს, ალი. ჩქარა!

ალიმ სწრაფად მიაქცა ხეზე ყუთი. ბიჭები შორიდან უყურებდნენ თავიანთ ნახელავს და სტკბებოდნენ.

— ურემი მოდის!—შეჰყვარა უცბად აჰმადმა,—ჟრემი! აბა, ჩქარა თუთაზე!

ბავშვები თვალისდახამხამებში თუთაზე მოექცნენ.

მგესუმგირა

მგესუმგირამ
მგეს უმგირაჲ:
— საით მიხვალ, მგეო?
დამელრიცა კისერი და
დამცხა თავ-პირზეო.

კოკი

კოკი, კოკი,
ტყელსკოკი,
რატომ ასით
ბელებს კოკი?
წაიხსუბენ სულელები,—
ვაშლი ჰქონდათ ერთადერთი:
— არა მე და არა შეო!—
ვაუღასავთ ერთმანეთო.

უაუკი

გადსმისა შამკა ბავშვებს:
— დამეწვიეთ ფაფასე,
შემდეგ შამსაც ვაანამაშებთ
საჭადრაკო
დაფასე!

— იქნება ბამბა ჩამოვარდეს და...—
წაიხურჩულა ალიმ.

— და ჩვენ ყუთში ჩავაგდოთ,—სიტყვა
ჩამოართვა აშმაღმა.

— ჩუმად, მოგვიახლოვდა!...

გაუსანავი ურემი ქრიალით აყრუებდა
არემარეს. ზედ ბამბის დიდი ტომრები ელა-
გა. კოფოზე ბაბუა ქემალი იჯდა და ტბი-
ლად ლიონებდა.

ბიჭებს საოცრად მოუნდათ ურმით გასე-
ინება. სხვა დროს ასეთ შემთხვევას ხელი-
დან როგორ გაუშვებდნენ! ახლა კი... ახლა
თავი შეიკავებს.

ურემმა ჩაიარა. ბიჭები ჩამოვიდნენ ხი-
დან და გულდასმით დაათვალიერეს გზა.

— არ ჩამოვარდნილა ბამბა!...—წამო-
იძახა ალიმ დანანებით.

— ბაბუა ქემალს განა არ იცნობ?—უთ-
ხრა აშმაღმა,—სანამ ტომრებს კარგად არ
შეკრავენ, ურემს არ დაუდებს... მაგრამ
ხომ შეიძლება გზაში ტომარა გაიხეს, ან
ბაწარი გაწყდეს და ბამბა დაცვივდეს.

* * *

დილით კარგა ხანს უცდიდა ჰასანი მე-
გობრებს. ბოლოს ისინიც გამოჩნდნენ.

— რამდენი ცალი იშოვე?—ჰკითხა შო-
რიდანვე აშმაღმა.

— დღეისათვის მხოლოდ ოთხი ცალი,—
უპასუხა ჰასანმა და ეწოს კუთხეში დაყრილ
ფიცრებზე აჩვენა. მაგრამ მეგობრებს რომ
აღტაცება ვერ შენიშნა, ძალიან გაუკვირ-
და:—რა მოხდა? რას ჩამოგატირით ცვირ-
პირი?

— სანამ ჩვენ ხუთ-ექვსი ყუთს გავაკე-
თებთ, მანამდე ალბათ კოლმეურნეებს
გამოიძახებენ და სადურგლოში ათ იმდენს
გაკეთებინებენ.

— მაშ რა ვქნათ?

— ვუთხრათ კოლმეურნეობის თავმჯ-
ღომარეს, რომ ყუთებს ჩვენ დავამზადებთ,
და მასალასაც მოგვცემს.

— სწორია!— დავემოწმა ალი.—შენ წა-
დი, ბიჭები მოაგროვე. მე და აშმაღი კი
თავმჯღომარესთან გავიქცევით.

— რომ დაგვეცინონ და ხელცარიელი გამოგვისტუმრონ?— შეეკითხა ჰასანი.

— რატომ გამოგვისტუმრებენ, ბამბის მკრეფავეები ისედაც არ ჰყოფნით, ორი-სამი კაცის მოცდენა კი ყუთების გასაკეთებლად ძალიან გაუჭირდებათ. ამიტომაც აუცილებლად მოგვეცემენ. აბა, შენ ბიჭები მოაგროვე, ჩვენ კი გამგეობისაკენ მოვქუსლავთ.

— როგორც გინებოთ, —წაიბუზღუნა ჰასანმა და წავიდა.

* *

ამასობაში ძია თოდრა ქალაქიდან მობრუნდა. ცხენი იქვე გამგეობასთან დააბა და თავმჯდომარე მოიკითხა. უთხრეს, მინდორში წავიდიო. უცებ თვალი მოჰკრა თავმჯდომარის მოადგილეს და მისკენ გაემართა.

— ყუთების გასაკეთებლად ერთი-ორი კაცი უნდა გამოვიწვიოთ მინდვრებიდან, — უთხრა ძია თოდრამ, მერე გახსნა ჩანთა, თავმჯდომარის მოადგილეს ბამბის ქულები აჩვენა და დასძინა: —გზაში ძალიან ბევრი ბამბა იკარგება.

— ამ გახურებულ მუშაობაში ორი კაცი როგორ მოვაციდნით?..

ძია თოდრას უცბად რალაც გაახსენდა და უღვაშებში ჩაეღიმა:

— შარავაზე რომ თუთის ხეა, ხომ ვახსოვს? იმ ხეზე ვილცას დიდი ყუთი ჩამოუკიდა. ეს, ახლათ, ბავშვების საქმეა.

— ჰო, ეს-ეს არის აქ იყვნენ აჰმადი და ალი. თავმჯდომარეს უთხრეს, ყუთებს ჩვენ, ბიჭები გვაკეთებთ, ოღონდ ფიცრები და ლურსმნები მოგვეცითო.

— თავმჯდომარემ რა უთხრა?

— ჯერ ყოყმანობდა, მერე კი დათანხმდა.

— მიეცით ფიცრები?

— კი. ახლა, მგონი, ათიოდე ყუთი ექნებათ უკვე მზად. დაახლოებით ოცამდე ბიჭია. ისე თავგამოდებით შრომობენ, პირდაპირ შეგშურდება.

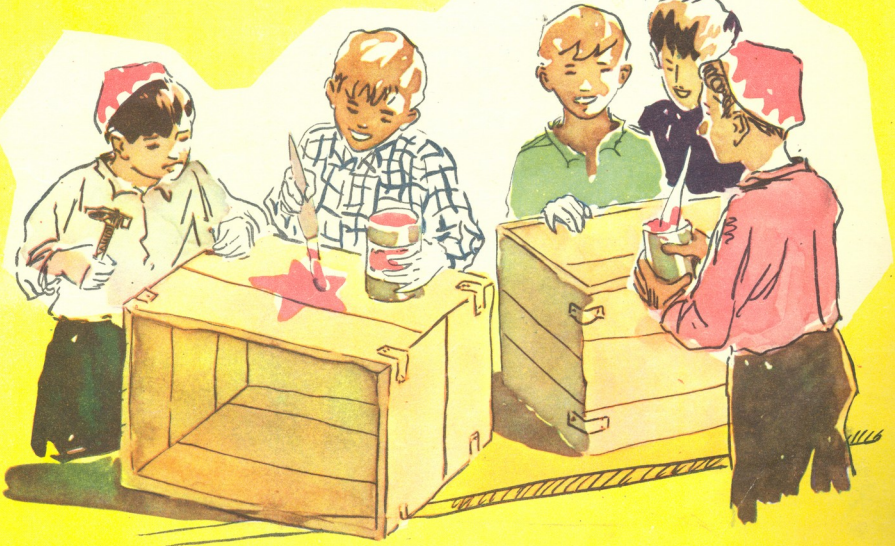
— სად არიან?

— ჯურის სადურგლოში.

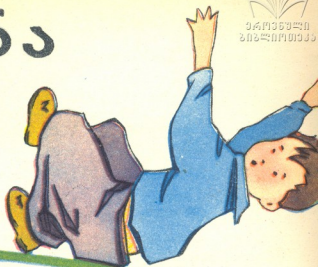
— ძალიან გამახარე. ახლა ბამბის მკრეფავეები აღარ მოცდებიან. დაილოცოს ჩვენი ყმაწვილები, საიმედო ცვლა გვეზრდება.

სულ მალე სოფლის გზაზე ჩამწყრივებული იყო წითელფარსკვლავიანი ყუთები, და გამვლელ-გამომვლელი შიგ ყრიდა გზაზე დაცვნილ ბამბას.

ტაჯიკურიდან თარგმნა თ. გორელიშვილმა

დაჯახება

ნახატი ბ. როინიძევილისა

2. პაპაპაპი

ერთ თვეზე მეტს არ უძლებდა თემურს სათამაშო ავტო, ხან იმდენ რკინებს დააყრიდა ზედ, რომ ძარა ლამის მიწაზე ეთრეოდა, ხან ოღროზოლო გზებზე დაარბენინებდა და თვლებს უმტვრევდა.

ასევე იქცეოდა მისი მეზობელი ნუგზარიც. დაამტვრევდნენ ახალთ-ახალ სათამაშოებს და მერე იწყებდნენ წუწუნს:

— გვიყიდეთ, გვიყიდეთ!..

გუშინწინ ორივეს ისევ უყიდეს ახალი ავტომობილები.

— ამათ მაინც გაუფრთხილდით, — დაარიგეს დედებმა.

— გაუფრთხილდებით, — შეჰპირდნენ ბიჭები.

თემური და ნუგზარი ახლა ოღროზოლო გზებზე აღარ დაარბენინებდნენ ავტომობილებს, არც მძიმე რკინები დაუწყვიტათ ზედ. მაგრამ მაინც ვერ მოისვენეს.

— მოდი, «ავარია» მოვახდინოთ! — უთხრა თემურმა ნუგზარს.

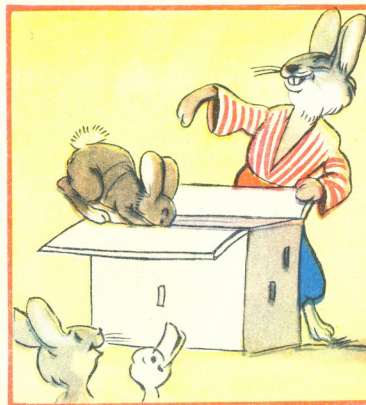
— კარგი, — დაეთანხმა ნუგზარი.

ბიჭები იქვე, ფერდობზე გავიდნენ. კარგა მანძილზე დაშორდნენ ერთმანეთს, პირისპირ დადგნენ და დაიძახეს:

— დაეჯახოთ! ავარიაა!.. — და გაქანდნენ.

ერთმანეთს რომ მიუახლოვდნენ, ავტომობილები ასცდნენ, ხოლო თემური და ნუგზარი ისე მაგრად დაეჯახნენ თავებით, რომ ფერდობზე დაგორდნენ.

როდესაც ფეხზე აღდგნენ, ორივეს შუბლზე მუშტისოდენა კოპები ასხდა.

მკერავი

მარჯვე გოგოა მაია,
მთელ დღეს ფუსფუსებს, ტრიალებს.
ზოგჯერ საკერავ მანქანას
ბებიკოს დაუტრიალებს.

ახლაც საკერავს მოუჯდა,
კერავს პატარა ფაჩუჩებს,
როცა შიკერავს ფაჩუჩებს,
თავის დაიკოს აჩუჩებს.

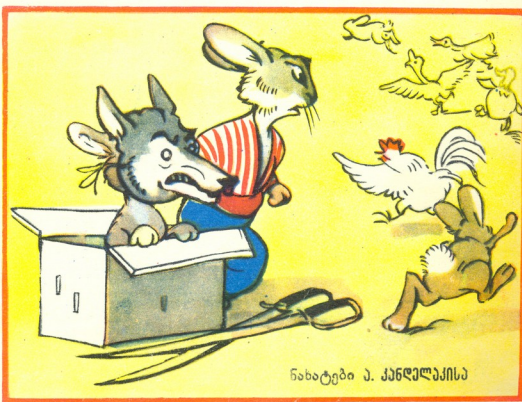
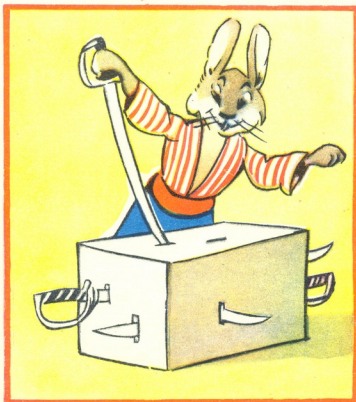
ფაჩური უკვე მზად არის,
ყველას წინ ჩამობატრავს,
მაგრამ დაიკოს კი არა,
თოჯინას ჰქონდა პატარა.

მათამაშე

ნანა, რას იბუტებო,
როგორ არა გრცხვენია?
ჰო, ვიციო, რომ ეს თიხა
და ეს ტაფაც შენია!

სულ შენ გინდა აცხობდე
მაგ თიხისგან დავაშებს?
ახლა მეც გამიგონე,
ერთხელ მეც მათამაშე!

კარგი

მეზობელი

რ. ქორჭია

ნახატები მ. შოთოიაძისა

იყო ერთი ბიჭი. დილას რომ ადგებოდა, ტანზე თვითონ როდი ჩაიცვამდა,—დედას უნდა ჩაეცმია. პირს თვითონ როდი დაიბანდა,—დედას უნდა დაებანა. საჭმელსაც თვითონ როდი ჭამდა,—დედას უნდა მიერთმია. დაჯდებოდა ეს ბიჭი სუფრაზე, დააღებდა პირს და დედა ლუქმას ლუქმაზე ჩაუღებდა ხოლმე პირში. აი, როგორი იყო ეს ბიჭი! ამიტომ მას ზარმაცა შეარქვეს.

ერთხელ ის ბებიას სანახავდ წავიდა. ბებია მეზობელ სოფელში ცხოვრობდა. დედამ აბჯაში საგზალი ჩაულოვა: პური, ყველი, მანდარინები,—გზაში მოეშვივებოდა და ჭამეო.

გაუღდა გზას ბიჭი. მიდის, მიდის, არ იღვევა გზა. შუადღემ მოატანა. მოშივდა. ჩამოჯდა ხის ძირას, დაამთქნარა. ოჰ, როგორ მშიაო, თქვა და დახედა აბჯას. მაგრამ აბჯას ხომ გახსნა უნდა? საგზალს ხომ ამოღებდა უნდა? საჭმელს ხომ ჭამა უნდა?..

— გამარჯობა, ზარმაცა! — მოესმა უცეცხ.

ბიჭს გაუკვირდა, საიდან მიცნობს ეს კაციო, მაგრამ წამოდგა და საღმით უბასუხა. ზარმაცი იყო, თორემ ზრდილობის წესი კი იცოდა.

— აქ რას დამჯდარხარი? — ჰკითხა მგზავრმა.

— ბებიასთან მივდივარ, მომშივდა და ამიტომ ჩამოვეჯექი ხის ძირას,—უბასუხა ბიჭმა.

— მერე და რატომ არ ჭამ? — ჰკითხა მგზავრმა.

— აბა როგორ ვჭამო? აბჯას გახსნა უნდა, საგზალს ამოღებდა უნდა, საჭმელს პირში ჩადებდა... შენ გგონია, ეს იოლი საჭმეა?.. დედა მაქმევდა ხოლმე, დედა კი შორს არის.

— გინდა დაგეხმარო? — შესთავაზა მგზავრმა.

— შენი ჭირიმე, დამეხმარე!

გამოსქანები

მგზავრმა გახსნა აბგა, ამოალაგა სავ-
ზალი.

— უყურე, როგორ უნდა ჭამა!—უთხ-
რა ბიჭს და მადიანად შეეცქა საქმელს.

უყურებს, უყურებს ბიჭი და ელის,
როდის შეეპატიჟება მგზავრი. აი, ისე,
როგორც დედამ იცის ხოლმე:

— გააღე პირი! ჭამე, გენაცვალოს
დედამ!

მგზავრი კი არაფერს ეუბნება. არამც
თუ ეუბნება, მანდარინებსაც მიჰყო ხელი
და მადიანად დააყოლა. შემდეგ ადგა და
გაუდგა თავის გზას. მადლობაც კი არ
უთქვამს...

ბიჭს უნდოდა ეტირა, მაგრამ დედა
შორს იყო და მის ტირილს აბა რა
ფასი ექნებოდა? ჩახედა აბგაში: ეგებ
ერთი ლუკმა მაინც დარჩაო. მაგრამ აბგა
ცარიელი იყო.

— ეს რა იონი მიყო იმ კაცმა?—გა-
ბრაზდა ბიჭი.

მაგრამ განა იმ კაცის ბრალია?!

ნახატი ი. პარკველისა

ორი, ტყუბივიო ნავი მაქ-ს,
ლამემდე თავს ვერ ვანებებ.
ზღვაზე იმით რას ვენდობი,
ხმელეთზე დამატარებენ

ფერს არ იცვლის ზამთარ-ზაფხულ,
ტანთ აცვია მწვანე ფარჩა.
წინათ ტყეში იზრდებოდა,
ლღეს ქალაქშიც ბევრი გაჩნდა.

ბ. ჭიჭინაძე

ოქროსფერი მწერი არის,
სასარგებლო მეტად,
მის გემრიელ და ტკბილ ნობათს
ხშირად გაჭმევს დედა;
მას ოჯახში თუ ეწვიე,
გიჩხვლეტს მწვარე ნესტარს.

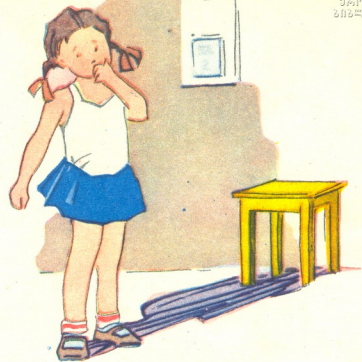
შ. ამირანაშვილი

ს ა ყ უ რ ბ

მ. ჩხაიძე ნახატები მ. როინიძევილისა

იმ დღეს მამამ ნანის დედას საყურეები ჩუქა, ლალისთვლიანი. მოეწონა ნანის საყურეები. ისე ძლიერ მოეწონა, რომ იტორა: მეც მინდაო. ისევ მამამ უშეღლა: გავიდა ბაღში და ნანისაც მოუტანა საყურე, — მწიფე ბალის კუნწულები! ნანიმ ყურებზე ჩამოიკიდა და ტირილი შეწყვიტა. ბალის საყურეც ლალივით წითელი იყო.

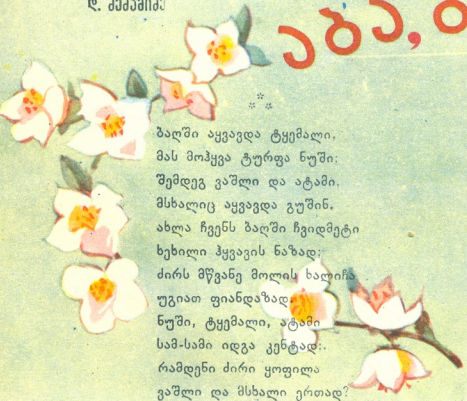
დაბადების დღე

მ. ჯანაულაშვილი

ერთხელ მზია მამასთან მივიდა:
— მამა, როდის არის ჩემი დღეობა?
— ერთი კვირის შემდეგ, მაგრამ მე აქ არ ვიქნები და დღეობას ვერ გადავიხდი.
— მერე და კიდევ გავხდები ექვს წლის? — იკითხა დაღონებულია მზიამ და ცრემლი მოერიო: — ვაიშე, ისევ ხუთი წლი-სა დავჩრები!

დ. ძეგაძე

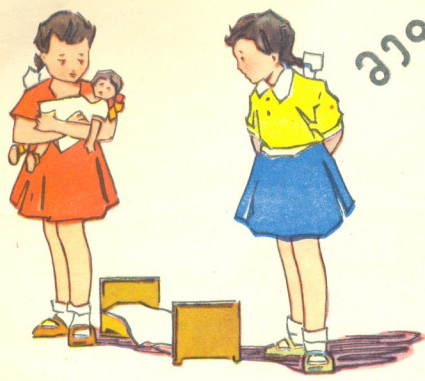
აბა, ბამოიცან

ბაღში აყვავდა ტყემალი, მას მოჰყვა ტურფა ნუში. შემდეგ ვაშლი და ატამი. მსხალიც აყვავდა გუშინ. ახლა ჩვენს ბაღში ჩვიდმეტ ხეხილი ჰყვავის ნახად: ძირს მწვანე მოღოს ხალოჩა უკიათ ფიანდაზად ნუში, ტყემალი, ატამი სამ-სამი იდგა კენტად. რამდენი ძირი ყოფილა ვაშლი და მსხალი ერთად?

მზია, ნოტების ცოდნით ქებული, პიანინოზე გამას უკრავდა, და ინსტრუმენტზე შესკუბებული ფისო სიამით თვალგებს კრუტავდა. — დორე, მი, დორე! — მღეროდა მზია, მაგრამ რე-ს შემდეგ ფა რომ წამოსცდა, ფისომ იკნავლა: — მი-აო, მი-ა! — მზია გაწითლდა და თან გაოცდა. გაცუებული რად დარჩა მზია და სირცხვილისგან რატომ იწვოდა; ფისომ რომ უთხრა: მი-აო, მი-ა, ნოტები მასზე უკეთ იცოდა?!

გეოლოგური

მ. ხაშიასი
მეზღვურის
ქული ჰხურავს
და ამყად ზის;
თავი მოაქვს
მეზღვურად,
ეშინია ზღვის!

ე ქ ი მ ი

ა. შიშახაშვილი

თამრიკოს კობტა დედოფალა ჰყავს, სა-
ხელად ეთერი ჰქვია. ერთხელ თამრიკომ
ამხანავს შესჩვილა:
— ავადა მყავს ეთერი.

— მე მოვიჩინე, ოღონდ მაჩუქე, სახე-
ლიც ხომ ჩემი ჰქვია,— უჩრია ეთერმა.
— არა, მგონი, მორჩა, ავადა აღარ არის!—
თქვა თამრიკომ და დედოფალა გულში
ჩაიკრა.

ნახატები ი. პარიჟოვისა

ბ ზ რ ი ა ლ ა

ილია სინარულიძე

ბზრია-ბზრია, ბზრიალა
მზიამ დაატრიალა;
დაბზრიალა ბზრიალა,
იარა და იარა,
ცეკვა-ბტუნვა-თამაშით
წრე სულ შემოიარა,
შემდეგ სვლას ნელა უკლო,
იქნებ დგომას არჩევდა?
დაბარბაცდა,
წრეს ასცდა,
წაიქცა და გაჩერდა.

6.99/201

ნ. ბალაზონია

ნახატი შ. ხნაბაძისა

გიას ზღოში

წვიმა შეწყდა! წვიმა შეწყდა!
გამოცოცხდა გიას ეზო.
გუბე შეკრეს, ფლოტი შექმნეს,
ბააკეთეს, ვინც რა შესძლო:

გიგამ—ნავე უშოტორო,
გელამ—ნავე აფრიანი,
და ანძაზე თეთრმა ტილიმ
იწყო ბერვა და ფრიალი.

არის ერთი ფაციფუცი
და სამგზავრო თადარიგი,

ზარს და საყვირს ვინღა უცდის,
ბილეთებზე გაჩნდა რიგი.

ზურგზე ჩანთით, ხელი ჭოხით
უკვე ჩასხდნენ ტურისტები:
ფისო, დათვი, ციყვი, ტურა
და ცუგრია—ფისოს მტერი.

მაღ ნავე ნაპირს მოსწყდა—
გიას თოვით მიჰყავს ქვევით.
მეღები, ზაჭიები
აციღებენ თათის ქვევით.

ყ დ ის მ ხ ა ტ რ ე ბ ა გ უ ლ თ ნ ის შ. ხნაბაძის

რედატორი იოსებ ნონეშვილი. სარედაქციო კოლეგია: ი. გრიშაშვილი, კ. გოგიაშვილი, მ. აყვალაშვილი, მ. გვრიტიანი (რედატორის მოადგილე), ი. სინკრაულიძე, ნ. უნაფიშვილი, შ. ცხადაძე (სამხატვრო რედაქტორი) ბამბაცაძის ოცდამეორე მხატვარი ფასი და მან.

ტექ. რედატორი ი. არღვილი რედაქციაში შემოსული მასალები ფურცლებს არ დაუბრუნდებათ

საბლიტბამი, რედაქციის მისამართი: თბილისი, პლუხაივის პარკი, 91, ტელ. 3-37-38, გამომც. შვევ. № 254, სტამბის შვევ. № 1377
ბელგოფრაილია დასაბამად 24/VI 1959 წ. ჟურნალი დაბეჭდილია ლითონ-ფუნტურ ბეჭდვის ფაბრიკაში

Д И А А—ежемесячный детский журнал ЦК АКСМ Грузии и Республиканского совета организации юных пионеров им. В. И. Ленина № 7, июль 1959 г. Тбилиси, Просп. Пашаева 91.